

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231287
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231287.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. I., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom Z. - U., F. XXX/X, maloleté dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov - matka: L. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, zomrela XX.XX.XXXX a otec: L. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. - U., F. XXX/X, v konaní o návrhu W. M., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX a L. M., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom D. G., V. XXX, na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne zveruje mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľov 1/ W. M., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX a 2/ L. M., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom V. XXX, D. G..

II. Otec maloletej M., je povinný platiť sumu vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto uznesenia povinný do budúca platiť výživné a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

III. Toto neodkladné opatrenie je platné až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, ktorá je vedená na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 18P/25/2023.

odôvodnenie:

1/ Návrhom doručeným na tunajší súd navrhovateľa žiadali, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa rovnako ako otec a majú právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, zároveň žiadali zaviazat' otca prispievať otca na výživu mal. M. sumou 30% zo sumy životného minima a po vykonaní dokazovania, aby súd rozhodol rozsudkom o zverení maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti a o určení výživného.

2/ Návrhy odôvodnili tým, že vnučka M. I. bola na základe Rozsudku Okresného súdu Námestovo zo dňa 30.05.2019, Sp. Zn.: 11P/1/2019-44 zverená do osobnej starostlivosti otca L. I. a matka L. M. bola povinná prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou po 30€ mesačne. Matka L. M., nar. XX.XX.XXXX zomrela dňa XX.XX.XXXX. Otec zabezpečoval starostlivosť o mal. dcéru a zároveň sa staral o svojich rodičov I.. Otec mal. M. niekedy starej mame M. zabraňoval kontaktu s mal. M., vyhrážal sa, bol agresívny, vulgárny a šiel z neho strach. Otcovi po celý čas so starostlivosťou o mal. M. pomáhali starí rodičia I. a teta otca p. L. M.. Otec s mal. M. býval u svojich rodičov alebo u tety M.. Otec vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje, o svojich rodičov sa nestaral, ani o mal. M., navštevoval pohostinstvá, kde sa vyhrážal. Spôsobil dopravnú nehodu pod vplyvom požitia alkoholických nápojov, keď mal. M. bola s ním. Nakoľko bývajú vo vzdialenej obci, vnučku navrhovateľka, stará mama, navštívila len niekoľkokrát, keď bola v Z.. Viackrát sa telefonicky informovala a komunikovala s jej starými rodičmi I. o jej zdravotnom stave, návšteve MŠ a pod. Keď bol otec náhle hospitalizovaný v HNŠP Trstená, v

máji 2023, kontaktoval ju orgán SPODaSK, pracovisko Z. za účelom zistenia aktuálneho vzťahu s p. I. a vnučkou, a taktiež či je možné, aby mal. M. počas doby liečenia otca mohla bývať u nich a budú zabezpečovať starostlivosť o mal. M.. Keďže nechceli len tak vytrhnúť mal. M. z prirodzeného prostredia, kde navštevuje aj materskú školu, tak sa dohodli, že mal. M. si zoberú k sebe najskôr na víkend a neskôr počas letných prázdnin. Otec s tým súhlasil. Po nástupe otca na protialkoholické liečenie dňa 23.05.2023 mal. M. bola v starostlivosti p. M. a p.

S., sestra p. I., pomáhala p. M. so starostlivosťou o mal. M., odprevádzala a vyzdvihovala ju z materskej školy, chodila s ňou na prechádzky, robila nákupy, v prípade choroby navštívila lekára. Pani S. bola s nimi v kontakte a pripravovala mal. M. aj na stretnutie s nimi. Pani M. je starobná dôchodkyňa a už nezvládala starostlivosť o mal. M.. tak bola rada, že počas letných prázdnin mal. M. ide k nim. Mal. M. je od 30.06.2023 u nich, starých rodičov M. v D. G., adaptovala sa na nové prostredie veľmi rýchlo, je to milé, veselé, šikovné dieťa. Od sestry p. I., orgánu SPODaSK vedia, že otec sa po prepustení z protialkoholického liečenia dňa 01.08.2023 nemá kde vrátiť, lebo rodičia, ani p. M. mu neumožnia bývať u nich, nemá zamestnanie, žiadny príjem, má dlhy, sám potrebuje ešte pomoc a nedokáže zabezpečiť starostlivosť o mal. M..

3/ Vykonanými lustráciami a z pripojeného rodného listu dieťaťa bolo zistené, že mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX sa narodil matke L. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX a otcovi L. I., nar. XX.XX.XXXX.

4/ Z pripojeného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/40/2019 bolo zistené, že mal. M. I. (v tom čase M.), nar. XX.XX.XXXX bola právoplatným rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 11P/1/2019 - 44 z 30.05.2019 zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platiť na výživu dieťaťa 30,- EUR mesačne. Súd zveril maloletú do starostlivosti otca na základe zistenia, že tento sa o maloletú de facto staral od jej narodenia, matka sa o dieťa prestala zaujímať krátko po pôrode. Rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 12P/40/2019 - 98 zo dňa 09.07.2020 súd vyhovel návrhu otca a nahradil súhlas matky so zmenou priezviska mal. M. z priezviska „M.“ na priezvisko „I.“. Následne došlo k vydaniu správneho rozhodnutia, ktorým bola povolená zmena priezviska mal. M. M., nar. XX.XX.XXXX na jej súčasné priezvisko I..

5/ Súd si pre potreby rozhodnutia o neodkladnom opatrení vyžiadal od opatrovníka správu o aktuálnych pomeroch maloletej. V podanej správe doručenej súdu 28.07.2023 opatrovník uviedol, že otec L. I., nar. XX.X.XXXX býval v spoločnej domácnosti s mal. dcérou M. I. u svojich rodičov na adrese Z., U. XXX/X-XX, v 3- izbovom byte. Otec vykonával opatrovanie o svojich rodičov I. a vykonával starostlivosť o svoju mal. dcéru M., ktorá mu bola zverená do osobnej starostlivosti. So starostlivosťou mu pomáhala aj jeho teta p. L. M., ktorá je starobná dôchodkyňa vo vyššom veku 76 rokov. Otec požíval alkohol, častejšie navštevoval pohostinstvá a bol pod vplyvom alkoholu agresívny. Dňa 12.05.2023 sme dostali podnet na SPODSK na zanedbávanie starostlivosti otca L. I., že zanedbáva starostlivosť o svoju dcéru mal. M. a taktiež fyzicky a psychicky týra svojich rodičov. Po prešetrení podnetu bol otcovi odobratý príspevok na opatrovanie svojich rodičov a orgán SPODSK začal vykonávať opatrenia v rodine mal. dieťaťa. Rodičia podali trestné oznámenie na svojho syna L., ale neskôr zo strachu obvinenie stiahli. Otec v poslednom čase nepretržite požíval niekoľko týždňov alkohol a starý otec mu zavolať rýchlu zdravotnú službu, nakoľko otec doma skolaboval. Dňa 9.5.2023 po vyšetrení v nemocnici bol hospitalizovaný a prevezený na psychiatrické oddelenie v HNŠP v Trstenej na 10 dňový detox. V čase hospitalizácie otca sa dočasne o mal. dieťa starala teta p. L. M. aj v spolupráci so sestrou otca p. U. S., ktorá každý deň zabezpečovala, odvoz a dovoz dieťaťa do materskej škôlky počas školského roka a zabezpečovala nákupy. Vzťahy v rodine s otcom sú narušené. Otec pod vplyvom alkoholu viedol osobné motorové vozidlo, v ktorom sa nachádzala aj jeho dcéra M. a spôsobil dopravnú nehodu. V pohostinstve pod vplyvom alkoholu vyvolal hádku, spôsobil bitku aj s nožom v ruke. Otec L. I. sa niekoľko rokov svojej rodine neustále vyhráždal, jeho súrodenci nemohli niekoľko mesiacov navštíviť svojich rodičov a po poslednom napadnutí rodičov ho vyhodili z domu. O daných skutočnostiach ohľadom otca sa dozvedela aj jeho teta p. M., ktorú to veľmi zaskočilo a začali sa prejavovať u nej psychické problémy, úzkosti, strach a prestala aj komunikovať. Blízka rodina odmieta otca, nechcú, aby s nimi býval v spoločnej domácnosti, vzťahy v rodine sú vážne narušené. Otec bol orgánom SPODSK niekoľko krát navštívený priamo na psychiatrickom oddelení, kde sme mu odporúčali, aby po 10 dňovom detoxe podstúpil 10- týždňovú protialkoholickú liečbu, s čím otec súhlasil, bolo mu poskytnuté sociálne poradenstvo ohľadom starostlivosti o mal. dcéru a negatívneho vplyvu požívania alkoholu. Otec je hospitalizovaný na protialkoholickom liečení od 5/2023 do konca 7/2023. V súčasnej dobe nemá kde bývať, nemá žiadny príjem, zamestnanie a blízka rodina mu už

odmieta pomáhať, podporovať ho. Mal. M. sa od 30. júna 2023 nachádza v starostlivosti starých rodičov zo strany matky, manželov M., bytom D. G., ul. V. XXX, ktorí súhlasili, že sa o dieťa postarajú, tešia sa z vnučky, nakoľko im otec bránil v stretávaní s vnučkou. S otcom majú narušené a zlé vzťahy, nakoľko sa im v minulosti vyhrážal. Matka dieťaťa L. M., nar. XX.XX.XXXX a zomrela XX.XX.XXXX. Maloletá M., nar. XX.XX.XXXX, sa predčasne narodila, kde jej po narodení bol diagnostikovaný syndróm FAS (fetálny alkoholový syndróm), nakoľko matka tiež požívala alkohol. Dieťa je v súčasnej dobe zdravé, navštevuje odborné ambulancie vzhľadom k predčasnému narodeniu. Vzťah so starými rodičmi je na dobrej úrovni. Dieťa sa teší, že je so starými rodičmi, kde má vytvorené vhodné podmienky na spánok, učenie a hru. Dieťa je v kontakte aj so svojimi bratrancami a sesternicami aj so svojou sestrou U. M., ktorá je v starostlivosti otca Z. X., čo jej predtým nebolo umožnené. Otec nedával často dieťa do škôlky, obmedzoval kontakty dieťaťa s blízkou rodinou. Dieťa vyrastalo iba medzi dospelými, čo bolo zrejmé aj z komunikácie dieťaťa. Otec bol oboznámený s tým, že v súčasnej dobe je najlepší záujem pre dieťa, aby bolo dočasne v starostlivosti u svojich starých rodičov M., nakoľko otec uviedol, že po prepustení z nemocnice, má síce na 1 mesiac zabezpečené bývanie u kamaráta v obci D. V. P., ale nemá zamestnanie a musí sa v prvom rade sám o seba postarať a nájsť si vhodné a stabilné bývanie, vhodné zamestnanie, také aby sám dokázal vykonávať a zabezpečiť starostlivosť o svoje dieťa, vytvoriť vhodné podmienky na jeho zdravý vývin, nakoľko žiadnu pomoc, podporu potom čo spôsobil blízkej rodine nemá. Otec musí abstinovať a dodržiavať liečbu. Voči otcovi je vznesené obvinenie za prečin podľa § 289 ods. 1 trestného zákona. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, pracovisko Tvrdošín ako kolízny opatrovník vo veci nariadenia neodkladného opatrenia z uvedených dôvodov odporúča súdu, aby bola maloletá M. I., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverená do osobnej starostlivosti manželov M.: W., nar. XX.XX. XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX.

6/ Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7/ Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8/ Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP:

(1) Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

(2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9/ Podľa § 367 ods. 1,3, 4 CMP:

(1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

10/ Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11/ Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12/ Súd musí v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy je ponechaná na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (článok 5 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine, článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

13/ Po oboznámení sa s návrhom a výsledkami urýchleného šetrenia je súd toho názoru, že za danej situácie je potrebné s poukazom na § 325 ods. 1 CSP, dočasne upraviť pomery mal. M. I., nar. XX.XX.XXXX. Vo veci bola osvedčená potreba nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia, nakoľko otec maloletej do osobnej starostlivosti, ktorého bola maloletá právoplatným súdnym rozhodnutím zverená, v súčasnosti nezabezpečuje starostlivosť o maloletú. Z návrhu, aj podanej správy opatrovníka, vyplýva, že u otca nie sú toho času vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti, nakoľko začal požívať vo zvýšenej miere alkohol, čo sa negatívne odrazilo na úrovni jeho starostlivosti o dieťa. Dokonca mal ohroziť aj zdravie maloletej, keď pod vplyvom alkoholu šoféroval vozidlo v ktorom viezol aj mal. dcéru a spôsobil dopravnú nehodu. V dôsledku nadmerného požívania alkoholu bol otec hospitalizovaný v máji v HNSP Z. a od mája nastúpil na ústavnú protialkoholickú liečbu, ktorá má trvať do konca júla 2023. Podľa informácií v návrhu a v podanej správe je otec bez príjmu, zaťažený dlhmi a po ukončení PaL nemá zabezpečené stále bývanie. V čase jeho neprítomnosti zabezpečovali starostlivosť o maloletú najskôr príbuzní otca (p. M., p. S.). Na základe dohody je mal. M. už od 30.06.2023 v starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú jej starými rodičmi zo strany matky dieťaťa a ktorí súhlasili s výkonom náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa návrhu, aj správy opatrovníka, sa maloletá u nich adaptovala a navrhovatelia so starostlivosťou nemajú problémy. Z uvedených dôvodov je súd toho názoru, že neodkladným opatrením požadované dočasné zverenie maloletej do starostlivosti navrhovateľov je v záujme mal. dieťaťa, nakoľko je potrebné urýchlene do ukončenia konania upraviť pomery dieťaťa a z uvedených dôvodov súd návrhu na dočasné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti navrhovateľov vyhovel. Toto rozhodnutie je prechodného charakteru, o konečnom výkone starostlivosti o dieťa môže byť rozhodnuté až po širšom dokazovaní zameranom na zistenie celkových pomerov dieťaťa, jeho otca, tiež na zistenie či navrhovatelia spĺňajú zákonom vyžadované podmienky na zverenie dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

14/ Zároveň súd s poukazom na § 366 CMP nariadil otcovi platiť výživné na mal. M. na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo a to v nevyhnutnej miere, tak aby boli zabezpečené základné potreby dieťaťa. Je dôvodná úprava výživného neodkladným opatrením, pretože nebolo zistené, že by si otec po prenechaní maloletej do starostlivosti príbuzným plnil v určitom rozsahu svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére. Vzhľadom na uvádzané nepriaznivé pomery u otca, súd zaviazal otca platiť výživné vo výške minimálneho výživného určeného zákonom, ktoré je v súčasnosti vo výške 36,80 EUR mesačne. Konečná výška výživného bude určená v rozhodnutí vo veci samej na základe vykonaného dokazovania k pomerom dieťaťa, aj otca.

15/ Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 18P/25/2023.

16/ Toto uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je s poukazom na § 367 ods. 4 CMP vykonateľné jeho vyhotovením, t.j. dňa 28.07.2023.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 357 písm. d/, § 362 ods. 1 CSP) písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).